

INTRODUCCIÓ ALS MALTRACTAMENTS DE LES PERSONES GRANS

25 novembre Dia internacional contra la violència a les dones

23 novembre del 2016
Esther Ramos

Helena 86 anys.
Viu amb el seu fill, que no treballa i fa anys que consumeix. Hi ha dies que quan arriba a casa escridassa a la mare i li demana diners. Encara que ella no li vulgui donar, ell li treu tot. La Helena no el denuncia, és el seu fill i no vol que vagi a presó

Aquesta és la primera imatge que ens pot venir al cap. Potser fins i tot coneixem algun cas similar.....

- ▶ Però el maltractament a la gent gran encara és un gran desconegut.
- ▶ Té moltes presències i majoritàriament entra molt subtilment dins de l'àmbit privat.
- ▶ S'amaga darrera de l'Edatisme

Arnau 80 anys. Havia treballat en un banc, té una bona pensió. Va enviuadar fa 6 anys, va entrar en un procés de depressió, estava molt trist i desorientat.

Fa un parell d'anys, la situació ha canviat, té una cuidadora que l'atén 24 h, el cuida molt bé, li acompanya als especialistes i gestiona la seva economia. Ell està molt agraït i li ha volgut demostrar, han anat tots dos a un notari i li ha deixat tot el seu patrimoni. Els seus fills no en saben res.

Angela 68 anys. Vivia sola, ara el seu fill s'ha traslladat a casa seva, amb els nens, per cuidar-la. No la deixen sortir tota sola al carrer, però tampoc surt amb ells. Li preparen el menjar i té les necessitats bàsiques cobertes. Ella paga les despeses del pis i els subministres.

Passa moltes hores sola a la seva habitació per no molestar. No s'acaba de sentir còmoda, no sap com dir-les que no es això el que vol.

Ara vol decidir ella!

Quan arriben a grans
es tornen com a
nens!!

EDATISME

La gent gran té moltes
manies....

Ell ja no té
edat per fer....

L'edatisme (la discriminació per l'edat) afavoreix la invisibilitat. Socialment es consideren com a normals situacions que no ho son

CONCEPTE

*Qualsevol **acte o omisió** que generi un dany, intencionat o no; que es produeixi en el medi **familiar, comunitari o institucional**; que vulneri o faci perillar **la integritat física o psíquica**, el **principi d'autonomia** o la resta dels **drets fonamentals** de l'individu, i que es pugui constatar de manera objectiva o percebre de manera subjectiva independentment de la intencionalitat o no de l'entorn en què es produeixi.*

Declaració Almeria (1995)

CONCEPTE

Acció única o repetida, o la manca de resposta adequada, que es produeix en qualsevol relació en què hi hagi una expectativa de confiança i que provoca danys o angouxa a una persona gran.

Declaració Toronto (2002)

CAUSES

- ▶ S'allarga l'etapa d'envelliment amb més necessitats d'atenció, i de vegades més especialització.
- ▶ Familiars o professionals molt esgotats o sense competències .
- ▶ L'actual situació de precarietat de la economia familiar provoca convivències no desitjades i de vegades atura la derivació a recursos especialitzats (CD, Residències...)

TIPUS

- Negligència
- Abandó
- Abús psicològic o emocional
- Abús econòmic o explotació
(també anomenat financer o material)
- Vulneració de drets
- Abús físic
- Abús sexual

Tipologia maltractaments EIMA

Coneix directament el cas d'alguna persona gran que estigui maltractada?

4,3% SI

Diria que aquest maltractament és....

molt greu 26,6%

bastant greu 53,7%.

Dels casos de maltractaments detectats es calcula que només es denunciïn un **9,8%**

Febrer 2015 Enquesta Seguretat Pública de Catalunya

DADES 2015

Per gènere
84% dones 16% homes

Per edats
entre 80 anys i 84 majoria
també un % important +90

Per tipologia
30 % econòmic
16 % negligència
15 % abús psicològic i abús físic
14 % abandó

Presumpte maltractador
87% familiars
9% no familiars

Dades recollides al 2015 per una bona part dels municipis de la Comissió Maltractaments de la Diputació

INDICADORS

- ▶ **FACTORS DE RISC:**
- ▶ -Ser dona
- ▶ -Major 85 anys
- ▶ -Nivell d'estudis baix
- ▶ -Nivell de renda baix
- ▶ -Aïllament social
- ▶ -Dificultat per realitzar les ABVD's

Enquesta seguretat pública. Febrer 2015

DETECCIÓ

- ▶ Afavorir la detecció va lligat a prendre consciència. I això passa per fer sensibilització i formació als professionals i la població en general. Conèixer els indicadors.
- ▶ Escoltar a la persona gran, parlar amb ella, identificar les seves preferències, veure si darrera una situació de patiment i pot haver un abús o negligència.
- ▶ Donar visibilitat al que passa dins l'àmbit privat i fer que pugui arribar a ser una preocupació pública.

QUE PODEM FER

- ▶ Mesures de prevenció i protecció
- ▶ Planificar la nostra vellesa, (testament vital, assistent, darreres voluntats..)
- ▶ Identificar com voldríem ser atesos i saber veure les nostres limitacions.
- ▶ Saber distingir si estem delegant en altres o bé, s'estan vulnerant els nostres drets.
- ▶ Tenir informació, adreçar-nos als recursos del nostre voltant (Serveis socials, TLA, SAD, CD, CAP....). Demanar informació, assessorament, i suport en el procés.

QUE PODEM FER

- ▶ Si detectem un tracte inadequat o estem dins una situació de maltractament, també podem fer denuncia a la policia local o als mossos d'esquadra, hi ha professionals preparat per atendre aquestes situacions.
- ▶ Las situacions de maltractament cal abordar-les, normalment no es resolen per si soles. Quan no s'actua la situació empitjora i es va agreujant, la víctima té menys recursos propis i la persona que maltracta més poder.

Moltes Gràcies